

Hüvasti humanitaaria

EPL 9.5
26

Kas te teate, armsad lugejad, miks Inglismaal kosjakontorid pankrotti lähevad? Ah te ei tea? Ka mina ei teadnud. Nüüd tean. "Osalesin" ju minagi 2. mail üleriigilisel 12. klassi riiklikul katseksamil. Veelgi enam — munitsi-paalkooli direktorina tuli mul olla nimetatud ürituse oma kooli eksamikomisjoni esimees. Kuigi ma olen seesuguse teadmiste kontrolli vastane, töötasin endale, et mängin ausat mängu, ministeeriumist tulnud ümbrikke enne kella 9 lahti ei tee ja transistorgi oli mul aegsasti Klassikaraadio lainele sätitud.

Olen seisukohal, et tähtis pole see, kuidas keegi õpetab, vaid mida me oma lastele õpetame. Grupp entusiaste-haridusuundajaid on võtnud nõuks meid ainsama hüppega infoühiskonda paisata. Vaadelgem siis seda infot, mis paisati 2. mail kella 9—13 vahel igasse Eestimaa keskkooli. Selle nimel tuli peatada tava-kohane õppetöö, leida eraldi ruum, lühemalt — tavaline õppetööpäev pea peale pöörata.

Austraalias hammustas veesportlast hai, kuid teda päästsid delfiinid. Saksamaal juhtus nii, et vedurijuhil tuli kakahäda peale. Ta peatas rongi, läks põdsastesse, kuid rong sõitis temata minema. Keegi naine ostis poest plastmasslilled, ja uskuge või mitte, need lilled hakkasid kasvama.

Te küsite minult, mis totrusi ma teile täna kaela määrin. Ma määrin teile kaela seda infot, mida inglise keele riikliku katseeksami korraldajad meie abiturientidele suunasid. Eks ole ju eksam konglomeraat õpitud materjalist, kvintessents vajalikust infost, millega me õpilase eluteele saadame. Kas ei peaks just seesuguseks eksamiks valitud info olema etaloniks? Miks peaks keelest arusaamist kontrollima totruste peal?

Lastel tuli linnukesega "õige" või "vale" ära märkida teksti kohta koostatud laused: a) veesportlase päästis helikopter, b) rongijuht läks einestama, c) naine ostis kunstlilli.

Ometi kroonis eelöeldud infot pikk artikkel kosjakontoritest. Lugu tuli läbi lugeda ja jällegi linnukesega õige vastus ära märgistada. Näiteks küsimusele: miks paljud inimesed kosjakontoreisse abi saamiseks pöörduvad, tuli valida vastus nelja variandi vahel: a) et riskida, b) ollakse liialt hõivatud, et ise partner leida, c) kontoreid osatakse reklaamida,

Koolijuht

Lauri
Leesi

d) et saada infot oma kosjakontori rajamiseks.

Hoopis absurdsena tundus ülesanne, kus tuli samast kosjakontorite loost leida arve ja need lihtsalt araabia arvudena vastavasse lahtrisse panna. Näiteks: kui palju on Suurbritannias kosjakontoreid? Laps otsib tekstist arvu, ütleme 568, ja panebki esitatud küsimuse taha 568. Ma saan aru, kui tuleks need arvud ladinä tähtedega välja kirjutada: *five hundred sixty-eight*. Aga ei, seda ei tahetud.

Lugenud ühest loost välja Charles Dickensi nime, lõin juba käsi kokku, et lõpuks ometi randusime humanitaariasse. Paraku oli juttu kellestki Nigel Newbrookist, kes huvitub küll Dickensist, kuid ka õudusromaanidest (õigmini kodukäijatest — *ghosts*). Ta muide kuulub Dickensi Sõprade Ühingusse ja käis Kennis, kus Dickens elas. Ja oligi kõik.

Ministeeriumi naiskond polnud unustanud

ka muusasid. Üks lugu oli kellestki kohaliku tähtsusega folklauljast, kellest meie koolis polnud kuulnud ei vanad ega noored. Kas tõesti oli raske leida rahvusvahelise maineg. suurkuju seesuguselt maalt nagu Inglismaa!?

Kell 11 algas kuulamistekst Klassikaraadio vahendusel. Mesimagusate Joe Dassini aegu meenutatavate muusikahelide taustal tundus loetu Kašpirovski lummusena. Hai hammustus, vedurijuhi kakahäda ja juuri ajavad plastmasslilled oligi see tähtis info, mida tuli eetri vahendusel üle kogu riigi levitada. Ah jaa! Mingid teismelised rääkisid kohutavas argoos oma ideaalsest õpetajast.

Õpilastel oli ka eraldi leht, kuhu panna kirja, mida nad üritusest arvavad. Samalaadne leht õpetajatele puudus. Tarbimisühiskonnale täiesti omane nähtus. Võiks 1. klassi õpilastele ankeedid jagada ja küsida, kuidas neile lugemist-kirjutamist õpetada. Minul aga on korraldajatele küsimus: "Kuidas on lood võõrkeelte oskusega maades, kust seesugune metoodika pärineb?"

Helistasin samal päeval haridusministeeriumi Helgi Orule, et asja üle veidi filosoferida. Sain teada, et materjalid on koostanud meie parimatest parimad inglise keele spetsialistid. Kurb. Väga kurb.